

Aftale om akutjob

24. oktober 2012

Overgangen til den vedtagne dagpengereform, herunder den 2-årige dagpengeperiode, den midlertidige periodeforlængelse med FL12 samt de svage konjunkturer betyder, at der i 1. halvår 2013 er risiko for et relativt højt udfald af dagpengesystemet.

Det indebærer en særskilt udfordring i forbindelse med implementeringen af dagpengereformen, som regeringen og arbejdsgivere i den private og offentlige sektor træder sammen for at løse. Det skal ses i sammenhæng med en fælles interesse i at opretholde beskæftigelsen og gøre en særlig indsats for at modvirke lediges udfald af dagpengesystemet.

Baggrunden for udfordringen er blandt andet, at den internationale økonomiske krise siden 2008 har medført et betydeligt fald i både den private og offentlige beskæftigelse. Det hænger sammen med, at private virksomheder er under pres i disse år, og at det samtidig er nødvendigt at konsolidere de offentlige finanser.

Det har isoleret set svækket lediges muligheder for at finde ordinær beskæftigelse, men på trods af lavkonjunkturen er der omkring 350.000 jobåbninger halvårligt, som giver muligheder for beskæftigelse – også for ledige, der står til at opbruge dagpengeretten.

Regeringen har med afsæt i regeringsgrundlaget og *Danmark i arbejde – Udfordringer for dansk økonomi mod 2020* taget en række initiativer, som holder hånden under dansk økonomi og beskæftigelsen. Det overordnede hensyn er at føre en sund og holdbar finanspolitik, som i sidste ende også bidrager til lave renter og dermed understøtter aktiviteten i dansk økonomi.

Regeringen har derudover senest med LO, DA, AC, FTF, KL og A-kassernes Samvirke iværksat en akutpakke til i alt ca. 330 mio. kr., som betyder, at jobcentre og a-kasser sætter ind med en ekstraordinær indsats for at hjælpe de forsikrede ledige, der risikerer at opbruge deres samlede dagpengeret, tilbage i job frem til og med 1. halvår 2013.

Den ekstraordinære indsats har fokus på jobformidling og jobsøgningsstøtte, og ledige i risikogruppen har ret til et intensivt forløb med en personlig jobformidler, som hjælper den enkelte i alle led af jobsøgningen. Samtidig får ledige i risikogruppen med akutpakken blandt andet ret til at få et tilskud med sig til opkvalificering, hvis de bliver ansat i et job uden løntilskud.

Akutjob målrettet ledige sidst i dagpengeperioden

I forlængelse af akutpakken iværksættes en helt ekstraordinær, midlertidig og massiv indsats frem til 1. juli 2013 for at understøtte gode jobmuligheder for de ledige, der er i risiko for at opbruge eller opbruger deres samlede dagpengeret.

Arbejdsgiverrepræsentanter i den private sektor (DA) og den offentlige sektor (KL, Danske Regioner og Finansministeriet) er enige om at arbejde for at tilvejebringe et antal ledige akutjob frem til 1. juli 2013 målrettet dagpengemodtagere, der er i risiko for at opbruge eller opbruger dagpengeretten. Jobbene er på sædvanlige løn- og arbejdsvilkår og kan være både permanente og midlertidige.

Det understreges, at en række virksomheder og offentlige institutioner aktuelt må nedbringe antallet af ansatte på grund af den økonomiske situation. Disse vil derfor have vanskeligere ved at bidrage til tilvejebringelsen af ledige akutjob.

For at øge arbejdsgivernes tilskyndelse til at finde job til målgruppen (akutjob) indføres der som en midlertidig foranstaltning en præmieringsordning for arbejdsgivere, der ansætter dagpengemodtagere, der står til at opbruge dagpengeretten. Præmien udgør op til 25.000 kr. pr. ansættelsesforhold. For at understøtte tilvejebringelsen af ledige stillinger for målgruppen kan præmien også udløses til virksomheder uden for DA-området.

Det er afgørende, at de ledige i målgruppen fuldt ud står til rådighed for arbejdsmarkedet efter de gældende rådighedsregler. Det indebærer blandt andet, at de ledige skal være tilmeldt som arbejdssøgende hos jobcenteret og have et godkendt CV på jobnet.dk, være aktivt jobsøgende og tage job, som jobcenteret eller a-kassen henviser dem til, samt deltage i aktivering og samtaler mv. i jobcenteret og a-kassen.

Målgruppen for akutjob

Målgruppen for stillingerne omfatter ledige, der i perioden 1. oktober 2012 til 1. april 2013 har 3 måneder eller mindre tilbage af dagpengeperioden, samt personer, der frem til 1. juli 2013 opbruger den samlede dagpengeperiode og fortsat er ledige. Ordningen med akutjob gælder frem til 1. juli 2013.

Det vurderes, at i alt 20.000 ledige i perioden oktober 2012 til april 2013 vil komme ind i denne målgruppe. Hovedparten af målgruppen er i risiko for at opbruge dagpengeretten i begyndelsen af 2013.

En del af de ledige i målgruppen vil erfaringsmæssigt finde job på egen hånd inden for den tilbageværende periode med ret til dagpenge eller umiddelbart herefter. Det indebærer, at det reelle behov for akutjob for ledige i målgruppen vil være mindre end den samlede målgruppe.

Der fastsættes på den baggrund et samlet måltal på i alt 12.500 akutjob i den samlede periode, hvoraf en væsentlig del af jobåbningerne skal findes inden årsskiftet, *jf. tabel 1.*

Tabel 1**Målgruppen fordelt på akutjob samt anden beskæftigelse mv.**

	Andel af samlet måltal, pct.	Stillinger
Private arbejdsgivere, i alt	60	7.500
- heraf på DA-området	40	5.000
- heraf øvrige private arbejdsgivere (<i>skøn</i>)	20	2.500
Offentlige arbejdsgivere, i alt	40	5.000
- heraf statslige arbejdsgivere	10	1.200
- heraf regionale arbejdsgivere	6	800
- heraf kommunale arbejdsgivere	24	3.000
Måltal for akutjob, i alt		12.500
Øvrig afgang til anden beskæftigelse mv.		7.500
Afgang fra målgruppen, i alt		20.000

Den konkrete fordeling af måltallet mellem arbejdsgiverne på DA-området og de offentlige arbejdsgivere tager afsæt i de respektive andele af den samlede beskæftigelse, som aftaleparterne beskæftiger. DA-området dækker omkring en tredjedel af den samlede beskæftigelse. Tilsvarende dækker den offentlige sektor omkring en tredjedel af den samlede beskæftigelse. Det indebærer, at de private og offentlige arbejdsgivere bag aftalen skal tilvejebringe lige mange akutjob. Måltallet for både arbejdsgiverne på DA-området og de offentlige arbejdsgivere fastsættes til 5.000 akutjob. Fordelingen af det samlede måltal for den offentlige sektor på stat, regioner og kommuner afspejler sektorernes respektive beskæftigelsesandele.

Herudover kan private virksomheder uden for DA-området, som dækker omkring den resterende tredjedel af den samlede beskæftigelse, bidrage med akutjob. Bidraget fra disse virksomheder skønnes at udgøre 2.500 job svarende til halvdelen af måltallet for arbejdsgiverne på DA-området. Det skal blandt andet ses i lyset af, at disse virksomheder også er omfattet af præmieringsordningen for arbejdsgiverne, hvilket skaber et ekstra incitament til at ansætte ledige fra målgruppen.

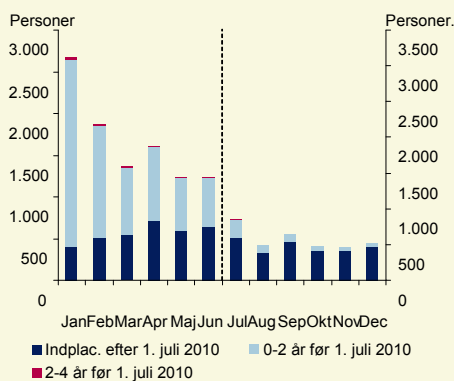
Der tages løbende stilling til, om det samlede måltal afspejler behovet for akutjob for målgruppen, *jf. nedenfor*. Behovet afhænger blandt andet af, hvor mange ledige i målgruppen der på egen hånd finder et andet arbejde end et akutjob, trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet eller overgår til andre ordninger samt antallet af stillinger, private virksomheder uden for DA-området bidrager med.

Boks 2**Skønnet udfald af dagpengesystemet i 2013 og sammensætning af risikogruppen**

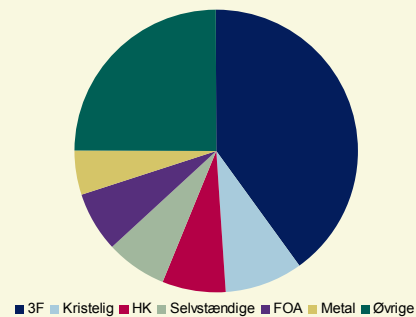
Det skønnes, at 9-16.000 personer vil opbruge dagpengeretten i 2013. Hovedparten forventes at opbruge dagpengeretten i de første 2-3 måneder af året, *jf. figur 1*. Det stiller krav om, at der hurtigt findes stillinger til målgruppen af en vis volumen.

Blandt forsikrede ledige med forhøjet risiko for at opbruge dagpengeretten i 2013 er mænd over 50 år væsentligt overrepræsenteret. På tværs af a-kasser udgør medlemmer af 3F, HK, Kristelig a-kasse, FOA, selvstændige og Metal en relativ stor andel af den forventede målgruppe set i forhold til a-kassernes størrelse, *jf. figur 2*. Endelig forventes målgruppen at være særlig stor i en række kommuner på Københavns vestegn, Fyn og i nogle nordjyske kommuner.

Figur 1
Simuleret udfald i 2013

Figur 2
Sammensætning af målgruppen efter a-kasse

Anm.: Den faktiske udfaldsgruppe i figur 1 simuleres ved fremskrivning af dagpengepopulationen i juni 2012 efter dagpengeanciennitet samt indplaceringsdato med de observerede betingede afgangssandsynligheder (hazardrater) i 2004-2006. Det antages, at den dagpengeperiode på 2 år i nogen grad sammenpresser den afgang, der i dag sker ved en dagpengeperiode på 4 år. Udfaldet udgør 10.000 personer i 1. halvår og 3.000 personer i 2. halvår 2013.

Kilde: DREAM-forløbsdatabasen, DUR og egne beregninger.

De private arbejdsgivere

De private arbejdsgivere (DA) forpligter sig til at arbejde for at tilvejebringe 5.000 ledige akutjob for dagpengemodtagere, der er i risiko for at opbruge eller opbruger dagpengeretten.

Stillingerne kan være både permanente og midlertidige, men er job på sædvanlige løn- og arbejdsvilkår og uden tilskud fra det offentlige. Der fastsættes en minimumsgrænse for den planlagte varighed af de midlertidige job på 3 måneder.

Stillingerne skal opslås og kunne udsøges særskilt i Beskæftigelsesministeriets jobbank, jobnet.dk, *jf. også nedenfor*.

Stillingerne udbydes med henblik på besættelse af ledige, der har mindre end 3 måneder tilbage af dagpengeperioden og med udløb i første halvår 2013, samt personer, der frem til 1. juli 2013 opbruger den samlede dagpengeperiode og fortsat er ledige. Med opslaget tydeliggøres det, at virksomheden opfordrer personer i målgruppen til at ansøge jobbet. Hvis stillingen ikke besættes af en ledig i målgruppen, kan stillingsbesættelsen ikke udløse en præmie til arbejdsgiveren.

Aftalen udmøntes i praksis ved, at DA og medlemsorganisationerne iværksætter en kampagne målrettet deres medlemsvirksomheder. Kampagnen skal sende et tydeligt signal til virksomhederne om, at de bør bidrage til at løse den ekstraordinære udfordring, som det danske arbejdsmarked og samfund står overfor i første halvår 2013.

Konkret vil DA og medlemsorganisationerne formidle aftalen bredt ud i pressen og udsende direkte henvendelser til deres respektive medlemsvirksomheder om at oprette det nødvendige antal akutjob til ledige i målgruppen. Organisationernes ledelser vil endvidere fungere som ambassadører for aftalen. Disse formidler budskabet om vigtigheden af at tilvejebringe jobåbninger.

Fra aftalens indgåelse og frem til og med første halvår 2013 vil medlemsorganisationerne vedvarende arbejde for, at der sikres det nødvendige antal jobåbninger, kommunikere aftalens indhold og holde løbende kontakt til medlemsvirksomhederne. Kampagnen kan fx indeholde:

- Ledelserne i DA's medlemsorganisationer vil tage kontakt til den øverste ledelse i samtlige af deres respektive medlemsvirksomheder med opfordring til at oprette det nødvendige antal jobåbninger til målgruppen.
- Medlemsorganisationerne vil løbende skrive om kampagnen i deres respektive medlemsblade og formidle kampagnen på deres hjemmesider.
- Kampagnen vil blive formidlet direkte til medlemsvirksomhederne. Gennem kampagneperioden vil nødvendigheden af jobåbninger indgå i nyhedsbreve herom til medlemsvirksomhederne.
- Medlemsorganisationer, der har regionale foreninger, kan inddrage disse, og kampagnen kan være et tema for møder i bestyrelser og til regionale arrangementer for medlemsvirksomhederne. De regionale foreninger kan få til opgave at formidle kampagnen til virksomheder i den pågældende region bl.a. via direkte henvendelse.
- Der udarbejdes pjecer, der udsendes til virksomhederne, og som yderligere vil blive uddelt til arrangementer i medlemsforeningerne i kampagneperioden. Pjecerne vil endvidere kunne blive brugt af jobcentre i deres dialog med virksomhederne.

De offentlige arbejdsgivere

De offentlige arbejdsgivere (KL, Danske Regioner og Finansministeriet) forpligter sig til at arbejde for at tilvejebringe 5.000 midlertidige eller permanente ledige akutjob i den offentlige sektor for ledige i målgruppen. Jobbene er på ordinære løn- og arbejdsvilkår. Det kan fx være barsels- eller sygdomsvikariater. Der fastsættes en minimumsgrænse for varigheden af de midlertidige job på 3 måneder.

Stillingerne skal opslås i Beskæftigelsesministeriets jobbank, jobnet.dk, så de kan udsøges særskilt og kan besættes med ledige, der har mindre end 3 måneder tilbage af dagpengeperioden og med udløb i første halvår 2013 samt personer, der frem til 1. juli 2013 opbruger den samlede dagpengeperiode og fortsat er ledige.

Som en midlertidig foranstaltning etableres der derudover lovhjemmel til, at de offentlige arbejdsgivere som et yderligere element kan give ledige i målgruppen fortrinsadgang til jobbene. Hjemmelsgrundlaget løber frem til medio 2013.

Herudover opfordres offentlige arbejdsgivere til opslag/offentliggørelse af alle jobåbninger på Jobnet.dk. Offentlige arbejdsgivere har i dag kun pligt til at opslå/offentliggøre varige stillinger samt midlertidige stillinger af over 1 års varighed.

Det samlede måltal for den offentlige sektor fordeles ud på stat, regioner og kommuner med afsæt i sektorernes respektive beskæftigelsesandele. KL og Danske Regioner forpligter sig således til at arbejde for, at deres medlemmer bringer henholdsvis 3.000 og 800 akutjob til målgruppen i spil og slår dem op på Jobnet.dk.

Fra KL's side igangsættes følgende initiativer:

- Drøftelser af aftalen på borgmestermøder, KKR-møder og kommunaldirektørmøder.
- Kickstarts-møder med jobcenterchefer og personalechefer i efteråret 2012 med fokus på, hvordan kommunerne konkret griber opgaven an.
- Nedsættelse af en særlig task force, der vil følge udviklingen løbende gennem hele perioden og være i tæt kontakt med kommunerne om indsatsen.
- Løbende kommunikation og udarbejdelse af materiale til kommunerne gennem etablerede kanaler, såsom nyhedsbreve til jobcenterchefer, KL's dialogportal, KL's konferencer og KL's hjemmeside.

Fra Danske Regioners side igangsættes følgende initiativer:

- Udmøntning af måltallet ved fastsættelse af kvoter mellem regionerne for antallet af akutjob (efter en med regionerne nærmere fastsat fordelingsnøgle).
- Krav om en indsats i hver enkelt region for at leve op til måltallet, fx via informationsmøder, nyhedsbreve mv.
- HR-direktørkredsen gøres til ansvarlig for opfølgningen og systematisk videndeling i forhold til implementeringsinitiativer og -barrierer.
- Fast orienteringspunkt med status på alle møder i Danske Regioners bestyrelse i perioden.
- Løbende kommunikation og udarbejdelse af materiale til regionerne gennem etablerede kanaler, såsom nyhedsbreve, hjemmeside mv.

På statens område vil udmøntningen af måltallet på 1.200 stillingsopslag for akutjob ske ud fra en nærmere fastsat fordelingsnøgle for de enkelte ministerområder.

Jobbank for akutjob

Der etableres en digital løsning, hvor alle job til ledige, der risikerer at opbruge eller opbruger dagpengereetten, kan findes samlet i Jobnet.dk.

Løsningen skal være ubureaukratisk og bygge videre på de kanaler, hvor private og offentlige arbejdsgivere i dag opslår ledige job. Samtidig skal løsningen etableres

uden store omlægninger af it-systemer, så den kan træde i kraft senest d. 15. november 2012.

Målrætningen af job til ledige i risikogruppen etableres ved hjælp af en standardtekst, som arbejdsgivere indskrives i jobopslag for de relevante job, fx: ”*Ledige med 3 måneder eller mindre tilbage af dagpengeperioden, samt personer der frem til 1. juli 2013 opbruger den samlede dagpengeperiode og fortsat er ledige, opfordres særligt til at søge stillingen*” Standardteksten skal bruges i jobopslagene, og jobbene slås op på Jobnet.dk.

En fritekstsøgning på Jobnet.dk, hvor den aftalte standardtekst indgår, vil herefter generere en samlet liste over job målrettet til ledige i risikogruppen. Listen kan anvendes af jobcentre og a-kasser samt af ledige i risikogruppen selv.

Udover Jobnet.dk kan akutjob opslås i andre databaser mm.

I forbindelse med etableringen af løsningen informeres arbejdsgivere, ledige, jobcentre og andre aktører om formål og processer for den nye ordning i jobbanken.

Jobpræmie til arbejdsgivere

For at styrke arbejdsgivernes tilskyndelse til at finde job til målgruppen indføres der som en midlertidig foranstaltning en præmieringsordning for arbejdsgivere, der ansætter personer i målgruppen i midlertidige eller i permanente stillinger.

Præmien udgør 12.500 kr., når ansættelsesforholdet har en varighed på minimum 6 måneder, og yderligere 12.500 kr., hvis ansættelsesforholdet opnår en samlet varighed på minimum 12 måneder. Den maksimale jobpræmie udgør således i alt 25.000 kr. for job af en varighed på minimum 12 måneder.

Det er en betingelse for udbetaling af jobpræmien, at den ansatte har en gennemsnitlig arbejdstid på mindst 32 timer ugentligt i løbet af hver 6 måneders ansættelsesperiode. Endvidere skal der være tale om et akutjob, der har været slået op i jobbanken. Jobpræmieordningen er midlertidig og omfatter ansættelsesforhold for målgruppen, der indgås i perioden frem til 1. juli 2013.

Jobpræmieordningen administreres af a-kasserne. Den enkelte arbejdsgiver ansøger a-kassen om udbetaling af jobpræmien og vedlægger dokumentation for, at ansættelsesforholdet opfylder kriterierne for udbetaling af en jobpræmie (varighed, timetal og identifikation af den pågældende medarbejder, jobopslag samt erklæring fra a-kassen om, at medarbejderen indgik i målgruppen på ansættelsestidspunktet). A-kassen behandler ansøgningen. Herefter kan præmien udbetales.

Ledige vil løbende kunne bede deres a-kasse om en bekræftelse på, at de indgår i målgruppen for jobpræmien, så de allerede i forbindelse med en ansøgning eller en ansættelsessamtale vil kunne give denne information til en potentiel kommende arbejdsgiver og dermed potentielt øge chancerne for at få jobbet.

Opfølgning

Der skal løbende følges op på, om de fastsatte måltal for akutjob realiseres, og på resultaterne i form af afgang til job for de ledige i målgruppen.

Der fastsættes 2 politiske opfølgingsmøder mellem aftaleparterne, hvor der gøres status for antallet af akutjob, som er tilvejebragt inden for den private sektor, staten, regionerne og kommunerne, samt om måltallet fortsat er det rigtige set i lyset af udviklingen i målgruppen. Det første politiske møde finder sted i første halvdel af december 2012. Her følges der blandt andet op på behovet for hurtigt at tilvejebringe ledige akutjob for målgruppen, fordi hovedparten af målgruppen står til at opbruge dagpengereetten i de første 2-3 måneder af 2013. Det andet politiske møde afholdes primo januar 2013.

Herudover vil der ugentligt etableres kontakt mellem Beskæftigelsesministeriet og aftaleparterne, hvor der gøres status for efterlevelsen af de fastsatte måltal. Til brug herfor vil Beskæftigelsesministeriet foretage udtræk fra jobnet.dk og udarbejde statistikker for antallet af akutjob til målgruppen fordelt på sektorer, brancher, geografi mv. Retvisende statistikker herfor vil afhænge af, om jobbene opslås digitalt med den aftalte standardtekst mv.

Hvis det i forbindelse med statusopgørelserne konstateres, at det tilvejebragte antal jobåbninger ikke er tilstrækkeligt i forhold til efterlevelsen af måltallene, vil arbejdsgiverorganisationerne forstærke indsatsen for at bringe yderligere jobåbninger i spil:

- DA og medlemsorganisationerne vil iværksætte direkte kontakt til virksomhederne.
- KL vil tage direkte kontakt til kommunerne og opfordre til yderligere indsatser for at tilvejebringe det målsatte antal stillinger.
- Danske Regioner vil tage kontakt til de enkelte regioner og opfordre til yderligere indsatser, ligesom Danske Regioner løbende vil følge, hvor langt den enkelte region er i forhold til regionens måltal, herunder indsamle oplysninger om, hvilke udfordringer regionerne eventuelt støder på i forhold til at ansætte ledige fra målgruppen.
- Finansministeriet (Moderniseringsstyrelsen) vil tage direkte kontakt til de enkelte ressortministerier med henblik på at indskærpe deres forpligtelse til at realisere deres respektive måltal på det statslige område for at tilvejebringe akutjob for målgruppen.

Beskæftigelsesministeriet vil endvidere løbende følge udviklingen i antal afmeldte til job og uddannelse i målgruppen for akutpakken (6 måneder til potentielt udfald), hvori målgruppen for akutjob (3 måneder til potentielt udfald) indgår. Herved kan der genereres information om, hvorvidt initiativerne i akutpakken og i aftalen om akutjob og jobpræmie bidrager til, at målgruppen kommer i job.

A-kasserne har ansvaret for løbende at følge antallet af udbetalinger af jobpræmier til arbejdsgivere.

Økonomi

Det skønnes, at indførelsen af en jobpræmie til arbejdsgivere medfører offentlige merudgifter på i alt 115 mio. kr., heraf 90 mio. kr. i 2013 og 25 mio. kr. i 2014, *jf. tabel 3.*

Tabel 3**Direkte merudgifter ved jobpræmie for arbejdsgivere**

Mio. kr. (2013-pl)	2013	2014	I alt
Jobpræmie for arbejdsgivere	90	25	115

Finansieringen af merudgifterne tilvejebringes på finansloven for 2013. Finansieringen vil ikke vedrøre økonomisk bebyrdende elementer for arbejdsgiverne.